

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 18 mars 2005

Ö 199-03

KLAGANDE

Byggintressenter i Jönköping Aktiebolag

Ställföreträdare: GB

Ombud: advokaten SM

MOTPART

Bolagsverket, 851 81 SUNDSVALL

Ombud: jur. kand. LC

SAKEN

Likvidation

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Göta hovrätt, avd. 3, beslut den 12 december 2002 i mål ÖÄ 3762-02

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avslår överklagandet.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

Byggintressenter i Jönköping Aktiebolag har yrkat att Högsta domstolen upphäver beslutet om likvidation.

Bolagsverket har bestritt ändring.

SKÄL

Patent- och registreringsverket (PRV), numera Bolagsverket, beslutade den 29 maj 2002 med stöd av 13 kap. 10 § första stycket andra punkten aktiebolagslagen (1975:1385) att Byggintressenter i Jönköping Aktiebolag skulle träda i likvidation eftersom bolaget inte hade givit in korrekt årsredovisning och revisionsberättelse för räkenskapsåret 2000. Beslutet föregicks av ett föreläggande till bolaget att senast den 27 maj 2002 inkomma med skriftligt yttrande eller de efterfrågade handlingarna till PRV. Ärendet föredrogs i PRV den 29 maj 2002. Då bolaget inte hade inkommit med de aktuella handlingarna beslutade PRV att bolaget skulle träda i likvidation. Det antecknades på aktkappan att beslutet fattades kl. 13.20. Senare under kvällen samma dag inkom bolaget med årsredovisningshandlingarna per telefax. Bolaget överklagade PRV:s likvidationsbeslut. Som grund för överklagandet anförde bolaget att likvidationsgrunden upphört innan handläggningen vid PRV avslutats. Såväl tingsrätten som hovrätten lämnade överklagandet utan bifall.

Av handlingarna framgår att Byggintressenter i Jönköping Aktiebolag i likvidation försattes i konkurs den 13 mars 2003 och att konkursen avslutades utan överskott den 21 december 2004. Den fråga som först inställer sig är om bolaget vid sådant förhållande är behörigt att föra talan mot likvidationsbeslutet.

Av 13 kap. 49 § aktiebolagslagen framgår att ett aktiebolag är upplöst, om bolaget är försatt i konkurs och denna har avslutats utan överskott. Ett på detta sätt upplöst aktiebolag saknar enligt rättspraxis rättskapacitet och därmed partshabilitet. Från huvudregeln att ett efter konkurs upplöst bolag inte längre kan vara part i en rättegång har flera undantag ansetts böra tillåtas (se bl.a. NJA 1999 s. 237 och där angivna rättsfall). Av rättsfallet NJA 1996 s. 459 framgår sålunda att hinder inte föreligger för ett efter konkurs upplöst bolag att föra talan mot ett tidigare likvidationsbeslut.

I 13 kap. 10 § andra stycket aktiebolagslagen stadgas att beslut om likvidation inte skall meddelas om likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning hos registreringsmyndigheten. Vad som menas med handläggning i detta sammanhang eller när handläggningen är att anse som avslutad framgår inte av aktiebolagslagen eller av den förvaltningsrättsliga lagstiftningen.

Enligt Högsta domstolens praxis avseende skriftlig handläggning vid domstol anses handläggningen av ett mål avslutad när beslutet utlämnats för expediering

(se bl.a. NJA 1979 s. 237, NJA 1986 s. 94 och NJA 1986 C 146). Tidpunkten för handläggningens avslutande förläggs således något tidigare än vad som följer av principerna för handlingars offentlighet och den s.k. negativa rättskraften.

Med handläggning enligt förvaltningslagen avses i allmänhet myndigheternas beslutande verksamhet. Härifrån brukar skiljas sådan verksamhet som består i företagande av s.k. faktiska handlingar. Utanför begreppet handläggning torde således falla åtgärder av rent expeditionell natur (se Hellners m.fl., Nya förvaltningslagen, 5 uppl. 1999, s. 44 och 106 och Hellners m.fl., Förvaltningslagen, 2003, s. 55, 89 och 127).

Det som enligt rättspraxis gäller för handläggnings avslutande vid allmän domstol och vad som enligt förvaltningsrättsliga principer avses med begreppet handläggning stämmer således väl överens. Bestämmelsen i 13 kap. 10 § andra stycket aktiebolagslagen bör också tolkas på samma sätt. Registreringsmyndighetens handläggning får därmed anses avslutad när beslutet utlämnas för expediering.

De aktuella räkenskapshandlingarna inkom till PRV den 29 maj 2002 omkring kl. 18.40. När det gäller frågan om PRV dessförinnan hade fattat och upprättat beslut samt utlämnat detta för expediering gör Högsta domstolen samma bedömning som hovrätten. Likvidationsgrunden har således inte upphört under ärendets

handläggning hos PRV. Bolagets överklagande skall därför avslås.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Thorsson, Lundius, Lindeblad (referent),
Calissendorff och Widebeck
Föredragande revisionssekreterare: Gulesjö